

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۹/۰۶

شاه محمود محمود

پارون یا بارون مرکز ولایت نورستان

مقدمه:

برای نوشتن حقایق، توضیح و معرفی مناطق شرقی افغانستان به خصوص کنر و نورستان باید شجاع و استوار بود. چون این حقایق سخت دلخراش و اندوهگین است که نمیشود به آسانی آنرا هضم و تحمل کرد. بی توجهی دولتمردان سبب شده است که این ولایات شب و روز زیر راکت های پاکستان خورد و خمیر شوند. فقط نورستان ۱۴۰ کیلو متر با خاک پاکستان مرز مشترک دارد، که عساکر گرسنه و پا برهنه از آن تا هنوز دفاع میکنند. آنچه که بیشتر باعث اذیت من شده است که در طول همین سالها اثری یا کتابی (به جزء دو اثر مختصر که از طرف دیگران به رشته تحریر آمده است)؛ در مورد این ولایات بدست نیست. دیده میشود حتی مردم این مناطق خود را همچنان فراموش نموده اند.

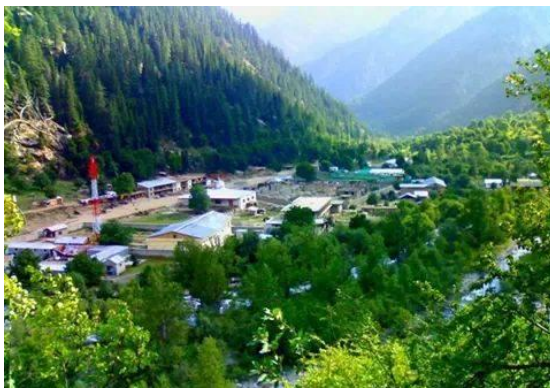
نورستان در سابق بنام بلور یا بلورستان یاد میشد و مسلمانان، آن را بنام کافرستان میخواندند. در ۱۸۹۵ - ۱۸۹۶ م وقتی عبدالرحمن خان به این سرزمین حمله کرد و آن را تحت اداره دولت مرکزی در آورد، بعد از مسلمان ساختن مردمش بنام نورستان یاد شد.

امروز نورستان یا بهشت گمنام افغانستان از شمال با کوه های هندوکش و بدخشان و پنجشیر، از شرق با چترال و وادی کنر، از جنوب و جنوب شرق با ولایات کنر و لغمان و از طرف غرب با ولایات پنجشیر و لغمان همسرحد میباشد. نورستان بر علاوه پارون مرکز ولایت؛ شامل هفت ولسوالی مانند: وایگل، نورگرام، مندول، برگمتال، دواب و واما میباشد.

مردم نورستان را شش قبیله بنام های کته، کام، کلشه، پرسون، اشکون و گور تشکیل میدهد و به پنج زبان مختلف: کته ویری، واسیو ویری، کلشه الا، تریگامی و اشکونی تکلم میکنند.

اما پارون

یادداشتی که در جغرافیایی تاریخی و سیاسی افغانستان در مورد پارون زمانیکه مربوط ولایت مشرقی بود؛ میخوانیم که پارون منطقه است در علاقه چپه دره متعلق حکومت کلان کنر ها مربوط ولایت مشرقی میباشد. پارون خیلی وسیع و علف زار و سرسبز می باشد آب و هوای آن در تابستان معتدل و در زمستان خیلی سرد بوده برف هم می بارد. این ناحیه به پنج دهی تقسیم شده است مانند پشکی، کشتکی، دیوه، پرتس و اشتوی. اما امروز پارون شامل ۳۱ قریه میباشد. البته نام دهات و قریه ها با زبان نورستانی یا پشه یی و پشتو همصدا است.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

بعداً در تقسیمات ثانوی نورستان مربوط ولایت لغمان بود و در سال ۲۰۰۷ م به حیث ولایت مستقل در نقشه سیاسی افغانستان اضافه شد .

پارون در موقعیت جغرافیایی ۳۵ درجه و ۲۵ دقیقه عرض البلد شمالی و ۷۰ درجه و ۵۵ دقیقه طول البلد شرقی قرار دارد.

مردم پارون (پرسون) از جمله سفید پوشان نورستان میباشد در حالیکه بخش شمالی نورستان را سیاه پوشان تشکیل میدهد. مردم پرسون از قسمت دو آب دره پیچ نورستان به طرف شرق جدا شده دره زیبای پارون را در اختیار دارند.

«مشهورترین قریه که بنام اشتوی یاد میشود و تسلط کننده همه قریه‌ها پارون است. در این قریه یک امیر و چند (شورای) همچنان چند پولیس که معاش هم ندارند خدمت می‌کند. اتحاد و مهربانی در بین مردم حکمفرما بوده و برای دشمنان سختگیر هستند . پابند امور خیر یعنی در دین مقدس اسلام اهل سنت اهل حدیث اند. در زمستان حلقه‌های قرآن در بهار حلقه‌های کار دارند»

پایان